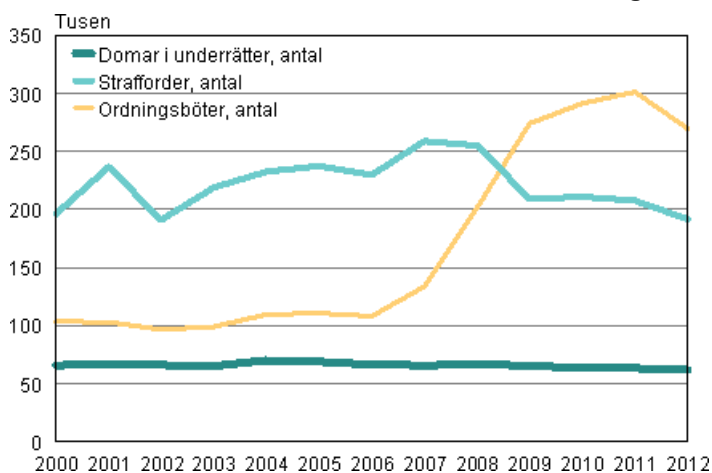

Åtalade, dömda och straff 2012

Antalet straffade för brott och förseelser 9 procent färre än året innan

Enligt Statistikcentralen var antalet dömda i underrätterna samt straffade genom strafforderböter och ordningsböter var nio procent färre år 2012 än år 2011. Antalet dömda i underrätter var lägre än någonsin tidigare under 2000-talet. Jämfört med året innan skedde den största minskningen dock i fråga om bötesstraff. Den nyaste straffpåföljden, övervakningsstraff, dömdes ut 166 gånger.

Antalet dömda i underrätten, strafforder och ordningsböter 2000–2012

År 2012 utdömdes straff till totalt 523 000 personer. Det totala antalet straff var 8,6 procent färre än år 2011. I underrätterna dömdes 62 000 personer, vilket var 2,1 procent färre än året innan. Antalet böter minskade ännu tydligare: år 2012 dömdes nästan 191 000 personer till böter genom strafforder, dvs. 7,8 procent färre än år 2011. Ordningsböter utfärdades för sin del till 270 000 personer. Antalet ordningsböter sjönk med 10,5 procent från året innan. Av ordningsböterna utfärdades 57 procent med hjälp av kameraövervakning.

År 2012 dömdes 5 500 personer till ovillkorligt fängelse, dvs. 8,0 procent färre än år 2011. Av dessa dömdes 19 personer till livstids fängelse. Till antalet utdömdes flest ovillkorliga fängelsestraff då huvudbrottet i domen var grovt rattfylleri (904), misshandel (575) eller stöld (484). Den genomsnittliga strafflängden för dem som dömdes till ovillkorligt fängelse var 11,6 månader, dvs. 0,5 månader mer än året innan.

Under övervakningsstraffets första hela giltighetsår dömdes 166 personer till övervakningsstraff. Den genomsnittliga längden för ett straff var 3,2 månader. Övervakningsstraff dömdes oftast ut för trafikbrott (114) enligt kap. 23 i strafflagen och av dessa oftast för rattfylleri (98).

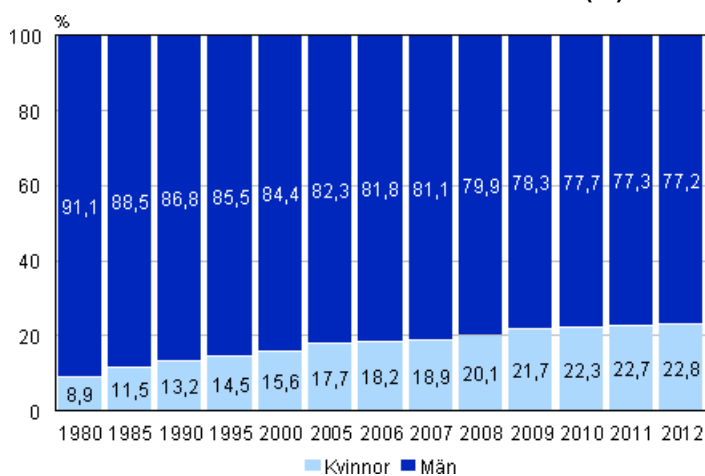
Istället för ovillkorligt fängelse dömdes 2 400 personer till samhällstjänst och jämsides med villkorligt fängelse 178 personer. År 2012 utdömdes totalt 14 600 villkorliga fängelsestraff. Detta var en minskning med 3,3 procent från året innan. I samband med villkorligt fängelse fick 7 100 personer böter som tilläggsstraff.

År 2012 dömdes 16 200 personer till ovillkorligt körförbud, vilket var 1 000 färre än året innan. Villkorligt körförbud utan alkohol fick 992 personer och övervakad körrätt med alkohol 566 personer. Näringsförbud meddelades 319 personer. Det genomsnittliga näringsförbudets längd var 3,9 år.

Nästan en fjärdedel av dem som dömdes till straff var kvinnor

År 2012 var 23 procent (119 000) av dem som dömdes till straff kvinnor. Andelen kvinnor av dem som dömts för brott har ökat stadigt redan under flera decennier: andelen kvinnor var 9 procent år 1980, 13 procent år 1990 och 16 procent år 2000. År 2012 var andelen kvinnor som dömdes till straff på samma nivå som föregående år. År 2012 utdömdes 26 procent av alla ordningsböter och 20 procent av alla strafforder till kvinnor. Av dem som dömdes i rätten var däremot 16 procent (9 800) kvinnor, dvs. 0,4 procentenheter fler än år 2011. I underrätterna dömdes kvinnor betydligt oftare till böter och villkorligt fängelse än till samhällstjänst eller ovillkorligt fängelse.

Kvinnor och män dömda till straff 1980–2012 (%)

Av alla straffade var 40 procent i åldern 30–49 år. Unga, under 21-åringar, var 12 procent av alla straffade. Av dem som dömdes i rätten var andelen unga större, 17 procent. Antalet unga som dömdes till straff var nästan lika många som året innan.

Av alla de 523 000 personer som dömdes till straff år 2012 var 7,7 procent (40 400) utländska medborgare. Året innan var andelen 7,1 procent. Andelen utländska medborgare var klart större bland dem som dömdes till strafforderböter (12,5 %) och bland dem som dömdes i underrätterna (10,7 %) än bland dem som dömdes till ordningsböter (3,7 %). Av de utländska medborgare som dömdes var över 54 procent inte fast bosatta i Finland. Andelen sådana dömda utlänningar har under de senaste åren ökat snabbare än andelen dömda utlänningar som bor i Finland; antalet straffade utlänningar som inte var fast bosatta i Finland uppgick till över 21 800, dvs. något fler än året innan. Antalet straffade utländska medborgare som var bosatta i Finland uppgick till något under 18 600, dvs. nästan 500 färre än året innan. Bland dem som dömdes till straff fanns medborgare från totalt 152 olika länder. Av dem var 77 procent medborgare i EU27-länder och övriga europeiska länder.

Mer detaljerade uppgifter om åtalade, dömda och straff år 2012 finns i översikten som publicerades 16.12.2013 samt i databastjänsten PX-Web (på finska).

Innehåll

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. I första instans åtalade och dömda till straff, 1950, 1960, 1970, 1980–2012; ordningsböter 1983–2012.....	5
---	---

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. I första instans åtalade och dömda till straff, 1950, 1960, 1970, 1980–2012; ordningsböter 1983–2012

År	Åtalade inalles	Till straff dömda														Ord- nings- böter
		inalles		Fängelse						Böter				Annat straff ¹⁾		
				ovillkorligt		villkorligt		med böter		i rättegång		genomstraff order				
total	total	%	total	%	total	%	total	%	total	%	total	%	total	%	total	
1950	135 530	129 189	100,0	6 741	5,0	2 812	2,2	.	.	39 027	30,2	80 525	62,3	354	0,3	.
1960	206 334	199 315	100,0	6 900	3,5	3 686	1,8	.	.	40 818	20,5	147 650	74,1	261	0,1	.
1970	216 963	208 441	100,0	10 212	4,9	5 215	2,5	.	.	42 248	20,3	150 542	72,2	224	0,1	.
1980	329 344	321 476	100,0	10 326	3,2	14 556	4,5	5 803	39,9	47 401	14,7	249 006	77,5	187	0,1	.
1981	333 939	325 837	100,0	10 438	3,2	14 338	4,4	5 840	40,7	47 916	14,7	252 952	77,6	193	0,1	.
1982	330 995	322 901	100,0	11 304	3,5	14 027	4,3	5 477	39,0	47 755	14,8	249 582	77,3	233	0,1	.
1983	359 234	350 780	100,0	11 664	3,3	14 934	4,3	6 405	42,9	50 983	14,5	272 984	77,8	215	0,1	45 517 ²⁾
1984	332 669	324 500	100,0	11 695	3,6	14 069	4,3	5 850	41,6	50 145	15,5	248 337	76,5	254	0,1	120 810
1985	332 688	325 057	100,0	11 319	3,5	14 566	4,5	6 252	42,9	49 956	15,3	248 969	76,6	247	0,1	94 738
1986	353 930	346 331	100,0	11 467	3,3	15 601	4,5	6 909	44,3	50 774	14,6	268 300	77,5	189	0,1	92 750
1987	382 955	374 769	100,0	11 915	3,2	15 937	4,3	6 877	43,2	53 075	14,2	293 699	78,4	143	0,0	91 451
1988	393 441	385 525	100,0	11 061	2,9	15 955	4,1	7 434	46,6	52 475	13,6	305 911	79,3	123	0,0	79 143
1989	401 375	394 035	100,0	11 245	2,9	16 601	4,2	7 929	47,8	53 036	13,5	313 067	79,5	86	0,0	66 758
1990	401 109	393 605	100,0	11 657	3,0	17 428	4,4	8 472	48,6	52 542	13,3	311 889	79,2	89	0,0	69 229
1991	412 022	404 884	100,0	11 533	2,8	16 312	4,0	8 526	52,3	51 950	12,8	325 030	80,3	59	0,0	67 143
1992	397 595	390 862	100,0	11 538	3,0	15 638	4,0	7 743	49,5	47 480	12,1	315 940	80,8	266	0,1	78 802
1993	393 052	386 863	100,0	10 126	2,6	14 250	3,7	6 371	44,7	41 168	10,6	321 060	83,0	259	0,1	79 055
1994	365 636	359 656	100,0	9 186	2,6	12 936	3,6	5 741	44,4	38 862	10,8	298 408	83,0	264	0,1	64 793
1995	344 801	338 960	100,0	9 557	2,8	13 624	4,0	6 801	49,9	38 027	11,2	277 530	81,9	222	0,1	52 009
1996	344 153	328 451	100,0	9 378	2,9	13 039	4,0	6 740	51,7	36 330	11,1	269 501	82,1	203	0,1	63 478
1997	313 158	307 352	100,0	9 503	3,1	12 962	4,2	6 809	52,5	35 132	11,4	249 460	81,2	295	0,1	58 861
1998	328 119	323 662	100,0	10 609	3,3	12 963	4,0	7 397	57,1	33 927	10,5	264 930	81,9	1 233	0,4	62 006
1999	297 381	292 524	100,0	11 326	3,9	12 549	4,3	6 848	54,6	34 226	11,7	232 873	79,6	1 550	0,5	69 210
2000	266 059	260 573	100,0	11 564	4,4	13 974	5,4	7 146	51,5	37 514	14,4	196 156	75,3	1 365	0,5	103 499
2001	308 802	303 053	100,0	11 740	3,9	14 342	4,7	7 412	51,7	38 948	12,9	236 448	78,0	1 575	0,5	103 013
2002	261 225	255 802	100,0	11 800	4,6	14 774	5,8	7 823	53,0	36 584	14,3	191 011	74,7	1 633	0,6	96 608
2003	288 905	283 755	100,0	11 604	4,1	15 074	5,3	8 094	53,7	36 460	12,8	218 883	77,1	1 734	0,6	99 099
2004	307 956	302 378	100,0	12 470	4,1	16 168	5,3	9 320	57,6	39 420	13,0	232 613	76,9	1 707	0,6	109 634
2005	310 596	305 029	100,0	12 003	3,9	15 759	5,2	8 930	56,7	38 291	12,6	237 472	77,9	1 504	0,5	110 977
2006	300 447	295 008	100,0	11 287	3,8	15 515	5,3	8 755	56,4	36 813	12,5	229 731	77,9	1 662	0,6	108 446
2007	328 909	323 751	100,0	10 711	3,3	15 960	4,9	9 353	58,6	36 696	11,3	258 890	80,0	1 494	0,5	133 833
2008	325 785	320 533	100,0	10 408	3,2	16 000	5,0	9 038	56,5	37 615	11,7	255 037	79,6	1 473	0,5	201 742
2009	278 603	273 468	100,0	9 909	3,6	15 594	5,7	7 972	51,1	37 477	13,7	208 983	76,4	1 505	0,6	274 460
2010	277 982	273 038	100,0	9 333	3,4	15 099	5,5	7 553	50,0	36 120	13,2	210 906	77,2	1 580	0,6	291 283
2011	274 970	269 867	100,0	8 929	3,3	15 076	5,6	7 509	49,8	36 645	13,6	207 679	77,0	1 538	0,6	301 191
	257 729	252 513	100,0	8 482	3,4	14 582	4,8	7 069	48,5	36 463	12,7	191 483	75,8	1 503	0,6	269 661

1) 1950–91: utdömda viten ingår ej

2) 1.9.-31.12.

Förfrågningar

Miina Keski-Petäjä 09 1734 3240

Salla Tuominiemi 09 1734 3242

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

rikos@stat.fi

http://www.stat.fi/til/syyttr/index_sv.html

Källa: Åtalade, dömda och straff 2012, Statistikcentralen